

فهرست

- ۴- در زمان های قدیم مردم خانه های خود را چگونه گرم می کردند؟
- ۴- آیا در زمان های قدیم نیز خطر گازگرفتگی وجود داشته است؟
- ۵- چرا روشن ماندن خودرو در پارکینگ موجب بروز حادثه می شود؟
- ۶- گاز مونواکسیدکربن (CO) چیست؟
- ۷- چرا استفاده از پلویز خانگی به عنوان یک وسیله گرمایشی خطرناک است؟
- ۸- آیا وسایل گازسوز همانند ما نیاز به هوا دارند ؟
- ۸- چرا نصب آبگرمکن دیواری در خانه های کمتر از ۶۰متر مربع، ممنوع است ؟
- ۹- آیا دودکش های وسایل گازسوز شما درست کار می کنند؟ چگونه دودکش های خانه را آزمایش کنیم؟
- ۹- چرا سرد بودن لوله بخاری علامت خطر است؟
- ۱۰- دودکش ایمن و استاندارد چه ویژگی هایی دارد؟
- ۱۰- چرا دودکش بدون کلاهک ناایمن است ؟
- ۱۱- ایمن ترین و مطمئن ترین کلاهک، کدام است ؟
- ۱۲- آیا می توان دودکش را به صورت سرازیر و رو به پایین نصب کرد ؟

- ۱۳ - آیا می‌دانید مسدود شدن دودکش چه خطراتی دارد؟
- ۱۴ - چرا استفاده از لوله بخاری‌های آکاردئونی آلومینیومی ممنوع است؟
- ۱۵ - چرا نباید خروجی دودکش کنار کولر باشد؟
- ۱۵ - آیا قراردادن لوله بخاری در داخل ظرف آب باعث تصفیه‌ی گازهای سمی می‌شود؟
- ۱۶ - چرا زردسوزی وسایل گازسوز نشانه خطر است؟
- ۱۷ - چرا نصب آبگرمکن در حمام ممنوع است؟
- ۱۷ - علائم گاز گرفتگی چیست؟
- ۱۸ - در مورد شیلنگ‌های گاز چه چیزهایی را باید بدانیم؟
- ۱۹ - گاز طبیعی چه بویی دارد؟
- ۱۹ - آزمایش نشت‌یابی گاز را چگونه انجام دهیم؟
- ۲۰ - چه عواملی باعث نشت گاز می‌شوند؟
- ۲۱ - چگونه سررفتن غذا بر روی اجاق گاز موجب خطر می‌گردد؟
- ۲۲ - چرا اجاق گاز نباید در معرض وزش باد و کوران هوا قرار گیرد؟
- ۲۳ - چرا نصب آبگرمکن در پارکینگ خطرناک است؟
- ۲۴ - آیا میتوان از یک شیر مصرف برای دو وسیله گازسوز استفاده کرد؟
- ۲۵ - آیا میتوان وسایل نفت سوز را به گازسوز تبدیل کرد؟
- ۲۶ - چرا خشک کردن لباس به وسیله بخاری خطرناک است؟
- ۲۸ - شماره تلفن پست امداد گاز چیست؟
- ۲۹ - چرا به دماغه بعضی از رگلاتورها و بدنه علمکها شبرنگ می‌چسبانند؟
- ۲۹ - چرا نباید روی رگلاتورها را با توری سیمی پوشاند؟
- ۳۰ - در هنگام نشت گاز چه باید کرد؟

◀ در زمانهای قدیم مردم خانه‌های خود را چگونه گرم می‌کردند؟

● در زمانهای گذشته مردم برای پخت و پز و گرمایش خانه معمولاً از چوب، هیزم و ذغال استفاده می‌کردند.

◀ آیا در زمان های قدیم نیز خطر گازگرفتگی وجود داشته است؟

● گرچه مردم قدیم هوشمند و دانا بودند و از خطرات گازگرفتگی آگاهی داشتند ولی در آن زمان نیز در بعضی موارد ، احتراق ناقص سوخته‌های فسیلی مانند ذغال حادثه‌ساز بوده است. به کسی که از این طریق آسیب می‌دید اصطلاحاً گفته می‌شد : او را دم ذغال گرفته است.

◀ چرا روشن ماندن خودرو در پارکینگ موجب بروز حادثه می‌شود؟

● روشن ماندن خودرو در فضاهای بسته مانند پارکینگ و تولید گاز سمی منواکسیدکربن توسط خودرو فضای پارکینگ را به شدت آلوده کرده و موجب خفگی می‌گردد.

◀ گاز منواکسیدکربن (CO) چیست؟

● منواکسیدکربن گازی بی‌رنگ، بدون بو و بسیار سمی می‌باشد و انسان نمی‌تواند وجود آن را با حواس پنجگانه خود حس کند.
گاز منواکسید کربن از احتراق ناقص سوخته‌های مختلف از قبیل : چوب، ذغال و گاز طبیعی به وجود می‌آید. در صورت وجود گاز منواکسیدکربن در خانه خطر جدی زندگی انسان را تهدید می‌کند؛ زیرا این گاز به گلبولهای قرمز چسبیده و مانع رسیدن اکسیژن به آن می‌شود. در نتیجه فرد دچار مسمومیت و خفگی می‌شود.

◀ چرا استفاده از پلوپز خانگی به عنوان یک وسیله گرمایشی خطرناک است؟

● بارها شنیده‌ایم که افرادی بدلیل استفاده از پلوپز برای گرمایش خانه دچار حادثه گردیده‌اند. این وسیله فاقد دودکش بوده و گازهای سمی حاصل از احتراق در محل زندگی پخش می‌شود و در بسیاری از موارد اتفاقات ناگواری را به بار می‌آورد. پلوپزهای خانگی فقط جهت طبخ غذا، آن هم در زمان محدود و در فضای آزاد و باز مناسب می‌باشند. اجاق گاز نیز وسیله پخت و پز می‌باشد . استفاده از آن برای گرمایش بارها حادثه‌ساز بوده است.

◀ آیا وسایل گازسوز همانند ما نیاز به هوا دارند ؟

● یکی از نکات کلیدی ایمنی در ارتباط با وسایل گازسوز، تأمین هوای لازم جهت احتراق این وسایل می‌باشد. بدین منظور باید زیر دربها باز باشد تا هوا به داخل خانه وارد شود. جالب است بدانید که برای سوختن یک مترمکعب گاز در حدود پانزده مترمکعب هوا نیاز داریم.

◀ چرا نصب آبگرمکن دیواری در خانه‌های کمتر از ۶۰ متر مربع، ممنوع است ؟

● آبگرمکن‌های دیواری چند برابر آبگرمکن‌های زمینی به اکسیژن نیاز دارد. در نتیجه اکسیژن موجود در فضای مسکونی را به سرعت مصرف کرده و منجر به بدسوزی آبگرمکن و تولید گاز سمی منواکسید کربن می‌گردد.

◀ آیا دودکش‌های وسایل گازسوز شما درست کار می‌کنند؟ چگونه دودکش‌های خانه را آزمایش کنیم؟

● برای پی بردن به باز بودن مسیر دودکش کافی است وزنه‌ای را با طناب بلند از پشت بام (دهانه خروجی دودکش) از داخل دودکش عبور دهیم. مشاهده وزنه از دریچه دودکش اتاق نشان دهنده باز بودن مسیر دودکش می‌باشد. شمع یا کبریت روشنی را در ابتدای دریچه دودکش قرار دهید. اگر زبانه شعله به سمت داخل دودکش کشیده شود نشانه عملکرد صحیح دودکش می‌باشد.

◀ چرا سرد بودن لوله بخاری علامت خطر است؟

● هرچند وقت یکبار به قسمت بالای لوله بخاری دست بزنید. داغ بودن آن نشانه صحت عملکرد دودکش و سرد بودن لوله نشان دهنده انتشار گازهای سمی در خانه است.

◀ دودکش ایمن و استاندارد چه ویژگی هایی دارد؟

● یک دودکش باید دارای کلاهک استاندارد باشد و از درون ساختمان تا یک متر بالاتر از پشت بام امتداد یابد. بنابراین عبور دادن دودکش از پنجره خطرناک می باشد.

◀ چرا دودکش بدون کلاهک نا ایمن است؟

● کلاهک در هنگام وزش باد، مانع پس زدن گازهای سمی به داخل خانه می گردد همچنین از نفوذ برف و باران و افتادن سایر اشیاء به داخل دودکش جلوگیری می کند.

◀ ایمن ترین و مطمئن ترین کلاهک، کدام است؟

● کلاهک نوع H مطمئن ترین نوع کلاهک است؛ زیرا سطح خروج آن بیشتر است و گازهای حاصل از احتراق را به خوبی تخلیه می کند همچنین به بهترین وجه از برگشت محصولات احتراق به داخل خانه توسط جریان باد جلوگیری می کند.

انتهای دودکش باید یک متر از سطح پشت بام بالاتر باشد.

◀ آیا می توان دودکش را به صورت سرازیر و رو به پایین نصب کرد؟

● همه می دانیم براساس خواص فیزیکی، هوای گرم به سمت بالا حرکت می کند. در صورت سرازیر حرکت گازهای گرم حاصل از احتراق، مختل شده و در این حالت گازها به داخل خانه برگشت داده می شوند.

آیا می دانید وجود زانوهای اضافی کارکرد دودکش را ضعیف می کند و خروج گازهای حاصل از احتراق را سخت کرده و موجب خطر می شود؟

بدلیل حرکت رو به بالای گازهای گرم، لوله های بخاری و آبگرمکن باید به صورت عمودی نصب شوند؛ چراکه دودکش افقی مغایر با اصول ایمنی می باشد. در حالت افقی مکش دودکش مختل می شود.

◀ آیا می‌دانید مسدود شدن دودکش چه خطراتی دارد؟

● مسدود شدن داخل دودکش‌ها یا کلاهک عملکرد دودکش را مختل کرده و موجب برگشت محصولات احتراق به داخل خانه می‌گردد و خطر گازگرفتگی به وجود می‌آید.

◀ چرا استفاده از لوله بخاری‌های آکاردئونی آلومینیومی ممنوع است؟

● لوله‌های آکاردئونی آلومینیومی به راحتی از جای خود درمی‌آیند و به سادگی تغییر شکل می‌دهند همچنین در برابر ضربه آسیب‌پذیر بوده و سوراخ می‌شوند.
بسیاری از مردم در هنگام وصل وسایل گازسوز، لوله‌ها و زانوها را با دقت چفت نمی‌کنند. در این موارد، گازهای حاصل از احتراق به داخل خانه برگشت داده شده و موجب خطر می‌گردد.
یک بازی بسیار ساده‌ی کودکانه ممکن است به قیمت جان تمام افراد خانواده تمام شود.

◀ چرا نباید خروجی دودکش کنار کولر باشد؟

● اگر کمی دقت کنید متوجه می‌شوید که گازهای خارج شده از دودکش می‌توانند از طریق روزنه‌های کولر مجدداً به داخل خانه برگشته و ایجاد خطر کنند.

◀ آیا قراردادن لوله‌ی بخاری در داخل ظرف آب باعث تصفیه‌ی گازهای سمی می‌شود؟

● قرار گرفتن دودکش در ظرف آب هیچ‌گاه باعث تصفیه‌ی گازهای سمی نمی‌شود و بسیار خطرناک است. این برداشت غلط، بارها حوادث ناگواری را به بار آورده است.

◀ چرا زردسوزی وسایل گازسوز نشانه‌ی خطر است؟

● به شعله‌ی بخاری خانه‌ی خود نگاه کنید. چه رنگی می‌سوزد؟ اگر شعله زرد یا قرمز رنگ باشد سریع بخاری را خاموش کنید زردسوزی می‌تواند بخاطر کمبود اکسیژن محیط یا معیوب بودن وسیله‌ی گازسوز و یا وجود نقص در دودکش باشد. وسایل گازسوز بایستی همواره با شعله‌ی آبی بسوزند.

◀ چرا نصب آبگرمکن در حمام ممنوع است؟

● نصب آبگرمکن در مکان‌های محدود مانند: حمام، رختکن و دستشویی بسیار خطرناک است؛ زیرا نصب آبگرمکن در چنین فضاهایی باعث کمبود اکسیژن، تولید گازهای سمی و ایجاد خفگی می‌گردد.

◀ علائم گاز گرفتگی چیست؟

● چنانچه در منزل احساس سردرد، سرگیجه، خواب‌آلودگی و حالت تهوع دارید بدانید که در فضای خانه‌ی شما گاز سمی مونواکسیدکربن در حال انتشار است پس سریع در و پنجره‌ها را باز کرده، وسایل گازسوز را خاموش کنید و نسبت به وجود هوای کافی یا عملکرد صحیح وسایل گازسوز و یا دودکش‌ها شک کنید و دوباره آنها را بررسی و نسبت به رفع نقض اقدام نمایید.

◀ در مورد شیلنگ‌های گاز چه چیزهایی را باید بدانیم؟

● شیلنگ‌های مورد استفاده برای وسایل گازسوز از اهمیت و حساسیت بالایی برخوردارند. آیا می‌دانید بسیاری از موارد نشت گاز، انفجارها و آتش‌سوزی‌ها مربوط به شیلنگ‌های گاز می‌باشد؟ شیلنگ‌های لاستیکی معمولی در برابر ترکیبات نفتی و گازی به سرعت فاسد می‌شوند پس باید از شیلنگ‌های لاستیکی تقویت شده (چندلایه) که مخصوص گاز سوخته شده است استفاده نمود.

طول شیلنگ گاز نباید حداکثر از ۱۲۰ سانتی‌متر بیشتر باشد.

باید اطمینان حاصل کنیم که شیلنگ‌های مورد استفاده سوراخ نشده، ترک برداشته، و از محل بست بریده نشده است.

بست استاندارد = ایمنی

پیچاندن سیم و یا هر چیز دیگری به جای بست بسیار خطرناک است و باعث نشت گاز و بریدگی شیلنگ می‌شود. یکی از عوامل انفجارها، نشت گاز از شیلنگ‌های بدون بست می‌باشد.

◀ گاز طبیعی چه بویی دارد؟

● شاید تعجب کنید! گازی که در خانه مصرف می‌کنیم هیچ‌بویی ندارد؛ اما با افزودن مقدار بسیار ناچیزی از مواد بودار، به راحتی می‌توانیم آن را تشخیص دهیم.

◀ آزمایش نشت‌یابی گاز را چگونه انجام دهیم؟

● پس از وصل نمودن وسایل گازسوز به سیستم لوله‌کشی و قبل از شروع به استفاده از وسیله گازسوز حتماً باید آزمایش نشت‌یابی انجام شود. در یک ظرف آب، مقداری مایع ظرف‌شویی بریزید سپس قدری از آن را به وسیله‌ی ابر بر روی محل اتصال بست و وسیله‌گازسوز و همچنین محل اتصال بست با لوله‌کشی گاز و سپس بر روی شیلنگ و لوله‌ی گاز بکشید. تشکیل شدن حباب بر روی این محل‌ها نشان‌دهنده نشت گاز است. استفاده از کبریت برای انجام آزمایش نشت‌یابی گاز بارها حادثه‌ساز بوده است.

◀ چه عواملی باعث نشت گاز می‌شوند؟

● اگر شیر مصرفی دارید که هیچ وسیله‌ی گازسوزی به آن وصل نیست، حتماً آن را با درپوش مسدود کنید. هنگام بستن درپوش حتماً از نوار تفلون استفاده کنید.

◀ چگونه سررفتن غذا بر روی اجاق گاز موجب خطر می‌گردد؟

● سررفتن غذا بر روی اجاق گازهای فاقد ترموکوپل و خاموش شدن شعله، موجب نشت گاز، آتش‌سوزی و انفجار می‌شود.

برای روشن کردن اجاق گازهای بدون ترموکوپل همیشه ابتدا کبریت را روشن و سپس شیر گاز را باز کنید؛ زیرا در غیر این صورت در فاصله‌ی بین باز کردن شیر اجاق گاز و روشن کردن کبریت، گاز در فضای آشپزخانه منتشر شده و ممکن است باعث حادثه گردد.

آیا می‌توان وسایل گازسوز را در هرجایی از خانه نصب کرد؟

◀ چرا اجاق گاز نباید در معرض وزش باد و کوران هوا قرار گیرد؟

- زیرا در این صورت شعله خاموش شده و در اجاق گازهای بدون توموکوپل گاز در فضا منتشر و خطر آتش‌سوزی و انفجار به وجود می‌آید.

◀ چرا نصب آبگرمکن در پارکینگ خطرناک است؟

- قرار گرفتن آبگرمکن در پارکینگ، حیاط و یا در هرجایی دیگری که خودرو یا موتورسیکلت در آنجا پارک می‌شود خطرناک است؛ زیرا در صورت نشت بنزین از خودرو یا موتورسیکلت خطر بسیار جدی انفجار و آتش‌سوزی وجود دارد.

◀ آیا می‌توان از یک شیر مصرف برای دو وسیله‌ی گازسوز استفاده کرد؟

- هر وسیله‌ی گازسوز باید یک شیر مصرف مستقل و جداگانه داشته باشد و استفاده‌ی مشترک از یک شیر مصرف، خطرناک است.

◀ آیا می‌توان وسایل نفت‌سوز را به گازسوز تبدیل کرد؟

- تبدیل کردن وسایل نفت‌سوز به گازسوز برخلاف اصول ایمنی بوده و بارها منجر به حواث جبران‌ناپذیری گردیده است.

◀ چرا خشک کردن لباس وسیله‌ی بخاری خطرناک است؟

- زیرا در صورت غفلت خطر آتش‌سوزی وجود دارد اما متأسفانه برخی از مردم به این مسأله توجهی نداشته و این نکته را جزئی و ساده می‌پندارند در حالی که خشک کردن یک لباس بارها به قیمت آتش گرفتن و از بین رفتن خانه و زندگی افراد تمام شده است.

◀ در این تصویر چه نکته‌ای مغایر با اصول ایمنی دیده می‌شود؟

● در این جا شیلنگ گاز نزدیک به شعله می‌باشد. شیلنگ‌های گاز هرگز نباید در معرض حرارت اجاق گاز و سایر وسایل گازسوز قرار بگیرند؛ زیرا حرارت شعله شیلنگ را سوزانده و آن را سوراخ می‌کند یا این که شیلنگ به تدریج نرمی خود را از دست داده و ترک برمی‌دارد در نتیجه خطر نشت گاز و آتش‌سوزی به وجود می‌آید. آیا میدانید که نصب و استفاده از خاموش کننده‌های استاندارد در آشپزخانه از ضایعات ناشی از آتش‌سوزیها، جلوگیری می‌کند؟

◀ شماره تلفن پست امداد گاز چیست؟

● در صورت بروز هرگونه حادثه‌ی مربوط به گاز با شماره تلفن ۱۹۴ تماس بگیرید.

◀ چرا به دماغه‌ی بعضی از رگلاتورها و بدنه‌ی علمک‌ها شبرنگ می‌چسبانند؟

● در خیابانها و کوچه‌های تنگ و باریک احتمال برخورد وسایل نقلیه با علمکها مخصوصاً در هنگام شب وجود دارد بنابراین با چسباندن شبرنگ به علمکها میتوان از این گونه حوادث جلوگیری کرد.

◀ چرا نباید روی رگلاتورها را با توری سیمی پوشاند ؟

● پوشاندن رگلاتور، شیر قبل از رگلاتور و علمک توسط توری سیمی و یا هر چیز دیگری کاری نادرست است؛ چرا که در هنگام بروز حادثه، مأمورین امداد گاز و آتش‌نشانی از این طریق می‌توانند گاز ساختمان را قطع کنند همچنین این کار ضررهای دیگری نیز به همراه دارد.

در هنگام نشت گاز چه باید کرد؟

- افراد خانواده را از محل آلوده به گاز خارج کنید.
- فوراً شیر اصلی گاز را ببندید.
- به هیچ وجه به کلیدهای برق دست نزنید حتی اگر لامپها روشن بودند آنها را خاموش نکنید.
- در صورتی که کنتور برق در فضای آلوده به گاز قرار نداشته باشد برق را از فیوز اصلی قطع کنید.
- در و پنجره‌ها را باز کنید.
- با تکان دادن حوله‌ی پنبه‌ای مرطوب، جریان خروج هوای آلوده به گاز را تسریع نمایید. (به هیچ عنوان از پارچه‌های نایلونی و پلاستیکی که تولید الکتریسیته‌ی ساکن می‌نماید استفاده ننمایید).
- اگر محل نشت گاز تاریک باشد می‌توانید چراغ قوه را در خارج از فضای آلوده به گاز روشن کرده، سپس وارد خانه شوید.

در هنگام مسافرت حتماً شیر اصلی گاز را ببندید.

موقع برگشت از مسافرت هنگامی که قصد دارید شیر اصلی گاز (بعد از کنتور) را باز کنید ابتدا لازم است اطمینان حاصل کنید که همه‌ی شیرهای مصرف وسایل گازسوز بسته است در غیر اینصورت حتی اگر شیر مصرف یک وسیله باز باشد امکان بروز خطر وجود دارد.

آیا میدانید هر کدام از ما با یادگرفتن نکات ایمنی و آموزش این نکات به دوستان، خویشان و آشنایان می‌توانیم نقش مهمی در جلوگیری از بروز حوادث ناگوار داشته باشیم؟